

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (nemesítés; megtszítetetés; kinevezések és előléptetések; Mednyánszky Aloiz b. kamrai elnöki hivatalba iktatása; kassai 's nagyváradai tánczvizgalom; ekeli tűz; kolozsvári hírek; az ideai bortermésről; adakozások az árviztől károsultak számára; Ujhelyi Zsigmond szabadítékot nyer; különféle: pesti színházunk szellemi emelkedése, az építés Pest kultúrájában megengedve, Czambert János ajánlata a Kistaludny társaság pénztárának gyarapítására; Szathmáry József superintendens felszázados ünnepe, 's a t.) Portugália (csatáir a határszélekről; 's a t.) Spanyolország (Espartero fényes győzelme valósul; a kormányzó királyné születésnapjának ünnepe; 's a t.) Anglia (alsó- 's felsőházi ülések; kérelmek a rabszolgaság 's irlandi szegény törvény ellen; 's a t.) Franciaország (a kamatváltoztatási törvényjavaslat 7dik cikkje elfogadva; Stora elfoglaltatása; 's a t.) Németország, Belgium, Törökország, Schweiz, Görögország, Gabonair, Dunavízjárás.

M A G Y A R O R S Z Á G É S E R D É L Y.

Ócs. 's k. ap. fölsége S a l a c z Gábor őrnagyot nemeslevéllel díjnélkül fölruházni; B a c h n e r György nszabeni rendőrség-igazgatót szalagos közép arany érdempénzzel díszesíteni; továbbá, a' budai kir. főpostahivatalnál Kraft Aloizt első, Z e r d a helyi Sándort második, és S c h u b e r t Fridriket harmadik ellenőröködő postatisztát; végre f. é. april 24iki határozatában B o l l a Bálint jassenai főhámosrost ugyanott pajtaőrre: 's helyébe H e n f Kár. vashámorigyakornokot 200 f. pótlék fizetéssel, főhámosrossá nevezni méltóztatott. —

Budán f. hó 16dikán délelőtti 9 órakor ment véghez a' kamrai épület nagy termében Mednyánszky Aloiz b. kamrai alelnökké ünnepélyes beiktatása. Keglevich Gábor gr. kamrai elnök 's koronaőr lelkes beszéddel mutató be a' nagy számmal megjelent minden rangú kir. tisztviselőknél a' főntisztelt alelnököt, mit az velős tartalmu szónoklattal viszonzta. —

A' m. kir. udv. kamra B a r t h a Gyula rézbányai k. bányai 's bányatörvényeszeki helyettes jegyzőkönyvi iktatót, saját kértére, hasonló minőségben Szász-kára helyébe át. —

Kassa, majus 10kén: Polgári boldogságunkról atyailag gondoskodó kegyes fejedelmünk kinevezése következtében m. köji Komáromy István f. h. Sán foglalat el székét számos megyei KK és RR gyűlekezeteiben, mint Abauj megyei főispáni helyettes, 's esküjét m. Richter Aloiz sz. Norbert lilom-rend praelatusának kezébe örömkialtások közt tevő le. E' szertartás után a' városi társalkodási egyesület' termében 350 személyt vendégleg meg a' megyei új kormányzó. Ebéd folytatában az egész föls. uralkodó ház tagjaiért, jeles hölgyekért 's magas hazafiakért számos csordultig tölt serleget üritének a' vidám lakmározók. — Az egybeforrott casinói és társalkodási egyesület majus 8dikára sorshuzással, mellynek különféle beces apróságok valának nyeremény-tárgyai, összekötött tánczvizgalmat tartott szép termeiben a' dunavidéki szerencsésének fölségelésére. E' szándék csak majus 3dikán jutott köztudomásra, 's még is 7dikén már 208 nyereményt láttunk az intézet szobáiban, lelkes szépeinktől beküldve, díszelni. Hogy az adakozhatástól kizárva ne legyen senki, a' belépti díj egy hozzámellékelt sorssal együtt 40 krajczár, egy sors ára pedig 10 krajczár pengőre vala határozva; illy módon 957 pengő forint gyűlt össze költséglehuzás nélkül. A' belépti és sorsjegyeket Werfer Károly 's fia József e' czélra ingyen nyomaták, a' világitás pedig önkényes adakozásokból került ki. Koudelka b. ezredének igen gyakorlott hangszkara, minden jótetre fölőtte kész ezredesének engedelméből, ingyen játszott. A' megyebeli fők- 's javító-házra ügyelő küldöttség a' nemes városéval egyetértve folyó hó 10dikén kezdé meg munkálatit, az építési munka pedig a' jövő hónapban veszi kezdetét. E' kimondhatlan hasznos, és az erkölcsiségre nagy befolyásu intézetnek előmozdítására Csáky Bruno Antal gr. 1000 p-fr. ajándékozott. Dessewffy József gr. és Kovácsóczy Mihály a' duna áradása által tetemesül megkárosult pesti könyvtárosoknak fölségelésére „Bajenyhitő egyveleg“ czimű munkát kívánunk kiadni, mellyhez minden jó érteztü honfi író dolgozattal járulásra megkéretik. A' nyomtatást Werfer Károly 's fia József minden nyereség nélkül vállalok fel. A' begyüendő előfizetési díjak' kezelése ns Kassa város tanácsának e' czélra nevezett küldötire van bízva, hogy így a' nyereségi vágynak legesekélyebb árnya is eltávolíttassék.

N. V á r a d, majus 12én: A' duna árja által károsultak fölségelésin munkás számos segéd kéz közt a' bihari nemzeti casino sem mulasztá el, kitűzött ns czéljához képest, a' segély-nyújtást a' budapesti lakosok súlyos sorsának némi enyhítésére. F. eszt. majus 6án ugyanis itt helyben, az átengedett városi tág tánczteremben 1 p-fr. bementi díj mellett, különös szorgalommal rendezett több művészetkedvelő 's a' helybeli császár nevét viselő dzsidás ezred zenész-kara segítségével, hangversenyt adott; 's az ez alkalommal begyűlt ezer forintot a' nevezett kárvallottak számára a' pesti kir. biztosságnak azonnal felküldé.

K o l o z s v á r o t t, maj. 7én: Az erd. ref. főconsistorium tegnap tartott népes ülésében, ifj. Z e j k M i k l o s t, ki a' bécsi cs. k. polgartechniai intézetben több évig a' természeti tudományokat kiütetett szorgalommal 's előmenettel tanulá, 's tudományos művelődését jelenleg Berlinben folytatja, a' n.enyedi főiskolához, a' vegytan 's természeti történet tanítójává nevezte ki. — A' Duna árja által kárvallott szerencsésének fölségelésére e' város belső és külső negyedeiből pengő pénzben 2056 fr. 34 kr. gyűlt, ugyanezen czélra haszonbérő V a s z i T ó b i á s által adott tánczmulatságból 207 fr. 13 kr., a' város saját pénztárából ugyan e' végre 200 ezüst forintot határozott adatni, Szászvárosszék pedig 173 fr. 45¹/₂ kr., és N. S i n k s z é k 140 forintot. (E.H.)

E k e l, majus 15kén: E' vészteljes év nem elégle meg a' rakonczálankodó vizek, és szinte hegyekké torlott jégtömegek általi pusztítást; eszközüll vevő föl a' másik elemet is, lángárral borítván a' vizvéstől megszabadultakat. F. hó 10kén reggeli 8, és 9 óra közt, t. Komárom megyében keblezett Ekel helységben, ugyanis gyermeki vigyázandóság-

ból, tűz támadván; az erős éjszaki szél helységünk' mintegy 70 házbul álló két harmadát, fél óra alatt láng- 's füsttengerre változtatá, 's a' honnlevőket tüzes pörnyével szerte csapdozva, 's fojtó füstföleggel borítva mindent, még az elég széles utcákról is, a' falu végén levő vetések közé kényteté vonulni könnyebb lélekzés végett, 's ott a' siránkozók, 's kezeiket éghez emelő szerencsésének közt iszonyu volt nézni, mikép emésztik meg a' lángok néhány perc alatt több évi szorgalom' gyümölcseit. Valóban nagy csapás volt ránk nézve e' borzasztó veszély, főleg ha azt is hozzá tesszük, hogy 1819ik év óta, most már harmadszor érte helységünket illy iszonyu pusztítás. Láng martalékivá lettek, többuri közbirtokos lakján kívül a' reformatusok, és katolikusok iskolája, a' kath. lelkész minden gazdasági épülete, és a' reform. lelkész, Hetényi János, papi lakháza 's ez utóbbi most már harmadszor kénytelen elfogadni az idegen, de igen rokonszívü, 's emberbaráti érzésből ajánlott hajlékot használatra a' papi lak fölépüléseig. Halaérzet 's szives köszönet azon nemeslelkü jöltevőknek, kik a' szerencsésének könnyűit, többnemü jótéteményeikkel letörteni sietének.

A d a k o z á s o k az árviztől károsultak számára: a' m. kir. udv. kancelláriánál: a' M. m. Frankfurtban adott hangverseny tiszta jövedelme 4018 f. 20 kr., Schrems urodalombul az üveghuta bérlője 20 fr., dolgozó személyzete 31 f. 42 kr., Rossau lelkész 2 f., B. I. csupán Esztergam számára 14 f. 24 kr., ujra B. I. szinte csak az esztergamiaknak 10 f., a' mohácsiaknak pedig 6 f., és a' pesti vakok intézetének 14 f., Bercheim Gáspár gr. Münchenből 10 f., Waldsteiner János lelkész Morvaországban 200 f., Kinell József 6 f., Zimmermann Aloiz Koppenhágából 10 f., Merk és társ. Manchesterből 50 f., Heldenhort granatos osztály tisztkara 13 f. 30 kr., a' tyrol 's vorarlbergi kormányzók 838 f. 21¹/₄ kr., Lindau város színészeti műkedvelő egyesülete 83 f. 20 kr., a' velencei kormányzók 621 f. 26¹/₂ kr., a' morva-sziléziai kormányzók 12000 f., a' galiczai kormányzók, hangszatkedvelők által adott hangversenyből 1531 f. 54 kr., ugyanonnan Neufeld játékszínigazgató hangversenyéből 178 f. 42 kr., a' linzi kamrai igazgatóság 45 f. 12 kr., Mayer Francziska 82 d. asszony- 's gyermekruhát az esztergamiaknak; továbbá, Török Bálint helyége lakosi 14 fr. 30 kr., tinnye közbirtokosak 40 f., Braun Jakab vörösvári tiszttartó 20 f., Baumgarten Izrael és Abraham, lovasberényi kereskedők, az ó-budai károsult zsidóknak 24 f., Baumgarten Abraham ugyanazon czélra 40 f., Isák Teréz 20 f., mind pengőben. Az Esztergam megyei károsultak számára adtak: Kovács Ignác alesperes, és n.ölvedi lelkész 20 f., és 8 pozs. mérő búzát, Nagy Imre bátorkeszi lelkész 5 f., Nagy Mihály ebedi lelkész 12 f. 30 kr., és 4 p. m. búzát, Fába Teodóz kémendi lelkész 10 f., és 4 p. m. gabonát, Palkovics Károly köbölküti lelkész 2 p. m. gabonát, Godin János köbhidgyarmati lelkész 10 f., és 4 p. m. gabonát, Tillmann Mihály muzslai lelkész 12 f. 30 kr., és 6 p. m. gabonát, Tölgyessy István magyar-szölgyényi lelkész 16 p. m. búzát és 4 p. m. árpát, Kurcsényi János kémendi káplán 5 f., Pethő Ignác 50 kr., Somogyi Andor köbhidgyarmati káplán 2 f. 30 kr., a' muzslai káplán 5 f., Szabó József szölgyényi káplán 5 f., Zatkovics Ferencz farnadi káplán 2 f. 30 kr., mind váltóban. — Esztergam megye is, követte több más megye példáját, segédgyűjtést határozta legközelebbi közgyűlésében az árviztől károsultak fölségelésére, 's köszönő felirásokat uralkodó fejedelmünk ő fölségéhez 's fhg nádorunkhoz, buzgó segélynyújtásukért, mellyel olly hathatósan kegyeskedének enyhíteni a' köznyomort. —

Időjárátunk pár napi kellemes meleg után ismét zord őszivé változék. Az eső egy hétnél tovább naponkint áztatá földünket, mit az utána rögtön keletkezett szél ismét kiszárta. Néhányszor dér is volt észrevehető a' lapályosabb tájakon, hova szél nem ferközheték, 's fájdalom, a' szőlőkben kárt is tett. Névszerint egri levelezőnk tudósít, hogy ott több szőlő egészen elfagyott, 's itt már pár év óta mostohán mutatkozik a' tavaszi idő a' bortermésre nézve. Esztergam vidékéről is panaszok érkeznek a' hideg éjszakai szelek 's dér ellen, melly utóbbi tetemesül megrongálá a' szőlőket, különösen pedig a' vörös denka-faj egészen elfagyott. Hasonló hírek érkeznek naponkint hazánk egyéb részeiből is, 's így némi bizonyossággal állíthatni, hogy ez évben valamennyire emelkedni fog a' jó borok ára, főleg 1834kieké, mert a' bortermésre nézve egy másután lefolyt több mostoha év a' csekélyebb vagyonu bortermesztőket már rég eladására kényszeríté jobbféle boraiknak, 's így azok, kik azt mostanig megíarthaták, minden esetre reményelhetnek árszökkenést, ha csakugyan nagyobb az eddigi hideg időjárat okozta kár, mintsem azt annak jobbra fordulta még némileg kipótolhatná. Egyébiránt a' közelgő Medárd napi pesti vásáron divatozandó borárból már biztosabban fog meghatározhatónni annak jövedő szökkenése vagy alább szállta.

VIII. Jegyzéke az árviztől károsultak részére gyűlt adakozásoknak p.p.: Gyöngyösy Pálcsornai prépost 200 f., tiszolzi község 80 f., Stelcz Kár. Joakimvölgyből 10 fr., Jöring Keresztély lipesei nagykereskedő 40 fr., Lányai Imre főispán 20 fr., Szalonak város 190 fr., szepes-váralyjai kereskedőség 25 fr., szombathelyi bölcselkedés hallgatói 16 fr. 20 kr., Muhle

és Rengstorf hamburgi kereskedők 36 fr. 45 kr., Royko Samu tiszajlakai gyógyszerész 20 fr., Sadel Ferencz újvidéki kereskedő 25, egy bonyhádi névtelen asszony 40 fr., Schopf Antal gödi számtartó 5 fr., Szén Karolina 1 arany, Steindl Károly 40 fr., Hochecker István 20 fr., Joannovics István 20 fr., egy névtelen 5 fr., Perger Ignác 10 for., Mathieu Dániel 1 fr., Riedmiller József 5 fr., Samson István 48 kr., Rupp Sebestyén 40 kr., Köllber Jakab 5 fr., Remekházy Károly 10 fr., Laykauff Borbála 2 fr., Müller János 2 fr., Ivánchich Klára 2 fr., Sung Borbála 1 fr., Sándor Teréz 2 fr., Rath Kár. 5 fr., Kelyer Józ. 10 fr.

Ujabb adakozások ugyanazon célra; a nádor ő. cs. kir. fogségéhez küldének: Chotek gr. Csehországból 6000 fr., az áradási tervrajz eladott példányból: Bécsben Artaria műúrsnál 200 fr., Pesten Eggenberger, Hartleben és Kilián könyvtárosoknál 333 fr. 40 kr., Budán Späiser könyvtáros özevegényél 13 fr. 20 kr., Oeffner Ferencz budai polgármester gyűjteménye 1544 fr. 30 kr., ebből Pest számára 534 fr. 30 kr., Budának 1000 fr., közönségesen 10 fr.; és pedig különösen következő jótétevek adak össze e mennyiséget: Oeffner polgármester 200 fr., Schreiber városbíró 40, Keller kapitány 40, Szeth vár. tan. 40, Mayer v. t. 6, Nagy Benedek v. t. 10, Colleda v. t. 40, Walheim v. t. 40, Schmidt v. t. 40, Saarosy v. t. 2, Bajcsy Károly v. t. 40, Ignatovics v. t. 60, Türnböck 5, Kirics 10, Alker főjegyző 10, Hazmann főgyűvéd 10, Oeffner számvevő 10, Ignatovics aljegyző 10, Paldt aljegyző 15, Gozon alügyvéd 10, Krazc pénztárnok 10, Mambri ellenőr 3, Manokovics kiadó 10, Joannovics levéltárnok 5, Garasz 1, Karl 1, Brandtweiner 5, Brunner 2, Cullmann 40, Lechner 3, Mangold 2, Cserven 1, Sperlak 1, Czuber 1, Trettina 1 fr. 30 kr., Pallkovics 1 fr., Holl 2 fr., Frenzl 1 fr., Wasserburger 1 fr., Steinhäuser 1 fr., Wihoffer apát 40 fr., Christen orvos 40 fr., Köflinger orvos 40 fr., Czigler orvos 10, Aigner aljegyző 15, a választó polgárság közül: Thoma József 100, Haller János 5, Kinnach Lajos 100, Unger Istv. 40, Kircher Aloiz 40, König Mihály 5, Riegler Ign. 5, Steffanovics Pál 5, Dolánszky Ján. 5, Stelezer Gottfried 5, Birghoffer Leop. 10, Lorenz Ant. 5, Walter Ant. 5, Oswald Márk 5, Roscony Károly 40, Kersch Antal 10, Kreuz Ferencz 5, Csekő Aloiz 5, Raimár Józ. 5, Dawidovics Péter 2, Heichele Ferencz 40, Jakob Ant. 10, Milecz Imre 10, Trettina János 2, Ehrenhofer Józ. 2, Orlics Pál 5, Wasserburger György 2, Melcher Ignác 5, Puschmann Péter 1, Uth Jakab 10, Stangl Ign. 20, egy névtelen 10, Kesz And. 5, Schluger Józ. 5, Stürzger 30, Rodiczky Ferencz 20, Balas And. 5, Gebhardt Józ. 10, Svirák Pál 10, Müller Fülöp 40, Verderber József 10, Wenz Péter 2, Gretschi Józ. 5, Laboracz Józ. 10, és Agies János városi kiküldő 2 fr., mind pengőben. — A múlt számunkban közölt fiúnevei adakozásokhoz még ezek járulnak: Marochino Mária 1 fr., Martinuzzi özeveg 1 fr., Matkovich Gerg. 1 fr., Matkovich Máté 40 kr., Mayer Józ. 2 fr., Mazer Fer. 30 kr., Menduri test. 1 fr. 40 kr., Meynier Karolina 10 fr., Michletich Margit 5 fr., Mihich Ján. 20 kr.; Militovich Pét. 5 fr., Millich Ant. 1 fr., Minelli Emilia 5 fr., Mohovich Aloiz 30 kr., Mohovich Ján. 2 fr., Mohovich Józ. 8 fr., Montanari Domokos 1 fr., Moroevich Ján. 1 fr., Moroevich Mihály 1 fr., Müller Mária 3 fr., Negovetich család 4 fr., Negovetich Ferencz 2 fr., Odone Ant. 30 kr., Padovani Antonia 8 fr., Paolini Pét. 5 fr., Pascoletto Ant. 1 fr., Pascoletto testv. 1 fr., Pascucci Aloiz 1 fr., Pascucci Szeraf. 3 fr., Pasquan Ferencz 1 fr., Pavani Domokos 1 fr., Paulovacz And. 40 kr., Pausin Orsolya 20 kr., Pelosi Józ. 1 fr., Persich Ján. 1 fr., Perussich testv. 2 fr., Petrovics Mihály 10 fr., Piazza Angel. 1 fr., Piazza David 40 kr., Pitschen Mik. 1 fr., Pool testv. 5 fr., Poschich Antonia 1 fr., Privileggio és Maracz 1 fr., Quarantaotto testv. 4 fr., Raabenhardt 2 fr., Ladossevich 5 fr., Rainovich György 2 fr., Randish 1 fr., Rassevich 30 fr., Reiser Rudolf 2 fr., Reppach Ferencz 1 fr., Raymond A. L. 25 fr., Richter Mária 4 fr., Ridolfi Ant. 30 kr., Rigoschi Rafael 2 fr., Rinaldi And. 5 fr., Rinaldi Péter 25 fr., Rubessa Ant. 1 fr., Ruppanti 2 fr., Saldai 20 kr., Sarinich 2 fr., Sbaiz 20 kr., Seaglia 1 fr., Schawon And. 10 kr., Schmidt Eduard 9 fr. 20 kr., Schrock Ferencz 1 fr., Scott Krisztina 5 fr., Scott Sabina 2 fr., Sebastianich János 2 fr., Seidl Józ. 3 fr., Sicherle Mária 1 fr., Simonich Ján. 2 fr., Sizolla Mátyás 20 kr., Slabus özev. 20 kr., Slogar Józ. 1 fr., Smith Carissima 10 fr., a casino-egyesület 200 fr., Stepanovich özev. 3 fr., Summacampagna Ferencz 10 fr., Susanich Józ. 4 fr., Suslich testv. 2 fr., Tedesco Jakab 10 fr., Thiepolo Mária 3 fr., Thiery lovag 10 fr., Tintor Orsolya 1 fr., Tomasich 20 fr., Tomsich Ant. 4 fr., Tomsich György 5 fr., Troyer 3 fr., Tudorovich Ferencz 2 fr., Turcich Ant. 30 kr., Valentich 30 kr., Vercenassi és Campacci 6 fr., Yickmayer 1 fr., Vukovich Liza 4 fr. 6 kr., Zanehi Róza 5 fr., Zanna özev. 20 fr., Zazanich Ant. 10 fr., Zazer özev. 4 fr., Zenkovich Ant. 2 fr., Zottmann Vinceze 2 fr., Zuzulich Ors. 1 fr., T. H. 5 fr., P. P. 25 fr., N. N. 13 fr., Livák Fer. 50 f., Matkovich Ant. 2 f., Matejeich Ferencz 2 f., Milceni 1 f., Sebastianich 3 f., Morassi 4 f., Rubessa 4 f., Poglayen 2 f., Bachich 10 f., Kombat 8 f., Ostoich 3 f., Schrok 3 f., Pobar 5 f., Cimiofi 5 f., Cattani 3 f., Tarnovszky 5 f., Mikocz 6 f., Bertolotti 4 f., Deframeschi 1 f., Tomicich 20 kr., Würth 1 f., Kobler 30 kr., Zedlicz 30 kr., Kovacevich 30 kr., Battagliarini 10 f., Steffan 10 f., Thianits 5 f., Bonani 3 f., Mikocz 1 f., Medanich 1 f., Musevich 2 f., Copaitich 6 f., Sepich 5 f., Baslisco 4 f., Szichia 1 f., Sepich 2 f., Thianich 1 f., Paravick 2 f., Zavicich 2 f., Ballass 1 f., Pintarich 40 kr., Hoffmann 40 kr., Brughetti 20 kr., Madrovesich 5 f., Viviani 3 f., Barbarovich Mária 1 f. 30 kr., Baccarich Ant. 1 f., Baccarich Márton 20 kr., Baccarich Mátyás 40 kr., Benich Katalin 5 f., Bonetich Márk 5 f., Bujan 30 kr., Colazio Katalin 10 kr., Copaitich Antonia 2 f., Copaitich Jozefa 2 f., Copaitich Ist 5 f., Czvitkovics 1 f., Depangher 1 f., Foretich 1 f., Glasar 2 f., Jagussics Anna 30 kr., Justin 1 f., Kadnich Teréz 3 f., Lenacz 40 kr., Marohini 1 f., Martinich 2 f., Mathkovich 4 f., Medanich Anna 2 f., Medanich György 20 f., Pasquan 30 kr., Pautetich 20 kr., Pritchard 5 f., Rocco 1 f., Sambson Anna 5 f., Sandri 40 kr., Sleiner 1 f., Sillich 3 f., Smaich Teréz 1 f., Smaich Vinceze 10 f., Smoquina Ant. 1 f., Spadoni testv. 4 f., Stiglich assz. 1 f., Tadejevich assz. 40 kr., Trohar Fülöp 20 kr., Turkovich 2 f., Vallman 2 f., Vernich Mária 1 f. 20 kr., Vernich Vinceze 2 f., Vicerich 20 kr., Zalampich 2 f., Buccari kerület 3 f. 41 kr., mind pengőben.

A bécsi cs. kir. közönséges udv. kamra f. é. mart. Skán Ujhelyi Zsigmond József hazánkfiát s Wieden külváros orvosát egy évi kizáró szabadsággal tisztel meg, azon föltalalásért, mellynek következtében szürő s elpárolgató készüllettel a) hamuszír, szappanfűző lúgból s hamuból, b) só, jég- és sóvízből, melly fagyalt-készítéskor a só s jég fölolvadása által támad, gyorsabban, tisztábban és olcsóbban állítatik elő. —

KÜLÖNFÉLE: Színészetünk darab idő óta igen biztatólag halad; szellemi tekintetben ugyanis érdekes mutatóvonalakkal emeli azt az igazgatóság, a közönség pedig, épen ez okból, növekedő részvétellel,

mellyet főleg eredeti darabok előadásánál örömmel tapasztalhatni, s ezek most sűrűbben kerülnek egymásután színpadunkra. Így f. hó 12-dikén, mint már említettük, Jósika új drámája, 16-ikán pedig Gaal „Szerelmek és Champagnei” című új vígjátéka számos közönséget gyűjt színházunkba; ez utóbbinak szeszély-gazdagsága a legkomorabb nézőt is földeríté. S ez élvezetet ma ismét új követendi, Vörösmartyuk új szomorujátéka „Marót, macsói bán” kerülvén padunkra. E szerint tehát repertoírunk változékonysága s eredetisége ellen többé nem panaszkodhatni. — Schmidt, a német színház bérlejtője, nappali játékszint (arena) állítván föl a város erdejében, ott néhány hét múlva megkezdendő mutatványait. — A pesti szépitő biztosság f. hó 14-én kihirdetvén az építési tilalom megszüntét, most már mindenki megkezdheti ledőlt házainak újonnan építését; azon korlátozással azonban, hogy előbb tartozzék új házépítési tervét közölni a szépitő biztossággal, melly az utcákat s tereket, főleg a külvárosokban, külön terv szerint szándékozik szabályozni. — Czambert János Esztergom megyei áldozó pap s tbíró, a Kislaludtársaságnak évenkénti szépliteratúráljalmakra szánt alapítékje gyarapítására „A figyelmeztetett ügyes selyemtenyésző” című munkájából 225 példányt szíveskedék ajánlani, mellyek Eggenberger József pesti könyvtárosnál s általa minden hiteles könyvkereskedőnél esinos borítékba kötve példányonként 20 p. kron kaphatók. — Olmützben az april 25-iki baromvásár igen kedvezőleg ütött ki, noha egyébiránt e sokadalomra most nem jelent meg annyi vendő, mennyi különben szokott. — Miskolczon mult hó 29-én a hely. szertartású sz. egyház ritka fényes ünnepet ült. Szathmáry József, miskolczi ref. lelkész és a tiszamelléki egyházi megye superintendense, ugyanis e napon lelkészi pályája felszázados ünnepét elérvén, az előre közrebocsátott eziránti tudósítás következtében, a rossz utak daczára is tömérdek vendég érkezék Miskolczra a közel s távol vidékről az ünnepély díszének emelésére. Az isteni tisztelet kezdetét tarackdurrogás tudatá a város lakosival, kiknek minden részről összetóduló számát falai közé fogadni szűk volt a sz. egyház. A 75 évű még folyvást ép erejű aggasztán jeles tartalmu egyházi beszédet tartott az összesereglett hívekhez, mellyet 250 vendőre készített dús lakoma követett. —

P O R T U G Á L I A.

Lissabon, april 24-ikén: Telegrafi sürgöny által azon hír érkezék ide, miszerint a Guilhade alatti carlosiakat egyspanyol-portugáli egyesült csapat megveré. Az 5-dik zászlóalj kormányzója sürgönye a hadminiszterhez következő: Chaves, april 19-dikén: Guilhade 200 gyalog s 8 lovasból álló guerillacsapatját april 17-ken Venta de Teresánál, közel határunkhoz, a 6-ik portugáli lovasezred s néhány spanyol lovas tönkre tevék. Részünkről csak egy tiszt sebesült meg. — Sa da Bandeirát hírlik Londonba menendőnek Viktoria koronáztatására rendkívüli követül s innen mint portugáli követ Parisba utazand. — A királyné egyik leiratában a Lissaboni kikötőt hajók s áruka nézve a nemzetek szabad kikötőjévé nevezé ki; a portékákat első évben minden adó nélkül tetheti le a raktárakba. —

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A Moniteur majus 6-iki száma következő két telegrafi sürgönyt közöl. 1) Mult april 27-ikén Espartero Burgos s Brivesca közt utólérvén Negri carlosi tábornok sergét, azt tökéletesen tönkre veré. 2000 fogoly s köztük 200 tiszt, és minden máha valamennyi algyuval együtt jutott ez alkalomkor az alkotmányosak hatalmába. 2) Két carlosi század, mellyet Orista erősségben Vique mellett (Cataloniában) Meer b. ostromla, april 30-án megadta magát. E szerint tehát a főnebbi, már mult számunkban említett, diadalmas csatahír csakugyan valósul, mit egyébkint még azon körülmény is tanúsít, hogy a Quotidienne és Gazette de France is hiszik a carlosiak kudarcát, csak hogy szeretnék azt mégis némileg enyhíteni, esekélyebb következményének állítván a csatát; mit azonban eddig bebizonyítani nem tudának. — Calanda bevétele után Cabrera Carrinna felé fordult; Oraa s Santos San Miguel nyomban követik őt egyesített seregikkal.

Bayonnei szabadelmű lapok még most sem akarnak egészen kétségbe esni Munagorri vállolata iránt. E pillanatban ugyanis Munagorri, mint állítják, Sare francia határszéli faluban tartózkodik, s ujonczokat gyűjt, kiknek fejéknél 3 piastert fizet fölpenzül, s minden napra 4 realnyi szoldot ígér. Honnan meríti kincseit, nem tudhatni; némelylek mindazáltal gyanítják, hogy a fölgyelészére bizott bányák jövedelmének azon részéből költ, mellyet a kivándorlottak illetekeiből a carlosi tartományi küldötség lefoglalt. — April 27-ikén reggel algyudörgés jelenté a kormányzó királyné születésnapj ünnepét Madridban. Eddig illy alkalomkor mindig az ünnep előtt bocsáták a diplomatai kart a kormányzó királynéhoz udvarlásra, mit mindenkor arra szoktak használni az egyes követek, hogy politikai tárgyakról meghitven válthassanak néhány szót az uralkodónal; most gátolni akarólag az illy közléseket, oda módosíták a régi szokást 6 fős. ministerei, hogy a követek is csak az ünnepély napján közelítsenek kézesókra a kormányzó királynéhoz, egyszerre valamennyi hatósági küldöttséggel. Ez delutáni 1/4 órakor történt. A kormányzó királyné trónon ült, jobbról mellette Izabella királyné, s balról kissé alantabb a hat évű Maria Luiza infansnő. Hölgy igen kevés volt jelen ez udvarlaton. — D. Francisco infans apr. 25-ikén algyurobaj s harangzúgás közt tartá bemenetét Valladolid falai közé, s mint hírlik, maj. 5-ikén fog Santanderbe érkezni, honnan haladék nélkül folytatandja útját Franciaországba. —

Legujabb madridi hírek szerint Espartero fényes győzelme csakugyan valósult. Negri carlosi vezér csak néhány táborisegédével szabadulhatt meg a csatából, hadiszerei, algyui, s egész máhaja az alkotmányosak birtokába jutott. Hivatalos jelentésében 224-re teszi Espartero az elfogott carlosi tisztek számát. E győzelem, mellyet épen a kormányzó ki-

rállye születése napján vittak ki az alkotmányosak, rendkívül üdvös következményü leendő szabadság ügyére nézve, főleg most, midőn Aguado kölesöne ingadozni kezd, s Calanda elvesztése némileg nyugtalanítja az elméket. —

A N G L I A.

London, majus 4ikén: A' dublini kancellariai ítélőszék fizetési parancsot bocsátá O' Connellhez 125 font sterlingnyi tartozása iránt, melyet Denny protestans lelkész követel rajta tized fejében. O' Connell megismeri ugyan az adósságot, de fizetésről hallani sem akar. — Sierra Leonából érkezett hajók azon szomorító hírt hozák, hogy az ottani vizeken tanyázó hajósok közt rendkívüli pusztításokat visz véghez a' sárga láz; némely hajókon valamennyi tiszt elhalt. — A' majus 3iki felsőházi ülésben Sligo marq. kérelmet hozott a' ház asztalára Mayo megyéből, melyben a' fősherif és eskütszék megsemmíteni kívánja az irlandi szegényi törvényt, s a' ns lord egészen egyértelműnek nyilatkozik e' kérelemmel, mondván, hogy ő kész ugyan fölőselegéből segíteni a' szegényeket, de nem olyanokat, kik még munkával képesek megszerezni élelmüket. Hasonló tartalmu kérelmet nyujta be ugyanekkor Richmond hg a' waterfordi kathol. püspöktől s lakosságától, melyben azt kívánják, hogy e' szók „segélyre szorult szegények“ helyett „dolgozalkalmatlanok“ tétessék. Ezenkül számos kérelem érkezik ismét a' rabszolgaság azonnali megszüntetése iránt, melyek közt néhány, hölgyektől. Aláljában e' tárgy naponkint népszerűbb kezd lenni, s nem sokára alkalmassint országos kívánattá fog válni. Igy majus 2ikán Dewonportban igen nagy számmal gyűlt össze a' nép e' célból s bizonyos Townsont, ki a' kormányt e' tekintetben védni akará, szóhoz sem engedék jutni a' polgárok. Luney lelkész ugy nyilatkozik, hogy ő tory ugyan s azért zímboráskodni Brougham lorddal vagy O' Connellel nem szándéka, de azt kénytelen megvallani, miszerint azon esetben, ha többen buzognak vala olly lelkesen ez undokság ellen, most többé szükséges nem volna rabszolgaság elleni társulatokat alakítani tanácskozással végett: mikép lehessen orvoslani ez óriási sérelmet. Hasonló gyülekezet tartott Exeterben is, és a' Sun folyvást hízelgetni vél magának, hogy a' ministerek nem sokára maguk is megbánandják ellenszegülésüket s önkényt hozandnak indítványt Glenelg törvényjavaslatának módosítására. Az e' napi ülés további folytatában Ripon l. számadást kíváná előterjesztetni azon küldöttségnek, mely Maltában huzamosb ideig tartózkodék némely kormányzati hiányok megvizsgálása és egyéb szükséges adatok gyűjtése végett. Beszéde folyamában az egész kiküldetést fölőselegesen nyilatkoztatá a' szók, mivel véleménye szerint, ez adatokat az ottani kormányzótul is megkaphatta volna a' ministerség, a' küldöttség hivatalos jelentésében 15 lapot foglal el a' maltai sajtószabadság ügye: „A' jelentés e' része, mondá többi közt a' szók, sajtószabadságot kíván Maltában divatoztatni, de egyszersmind megvallja, hogy az olvasó közönség hanyagsága miatt egy lap sem képes magát a' kormány segélye nélkül föntartani. Már pedig minő kívánat az, hogy a' kormány független lapot gyámolítson, főleg most, midőn az országos jövedelem olly teremesül csökkent? A' ns gyarmatminister (Glenelg) díj nélkül is meglátogathatta volna Maltát, hol olly jó s az egészségnek annyira kedvező a' levegő.“ — Glenelg megköszönvén a' szók gyöngéd figyelmét, szükségesnek mondá a' küldöttség Malabá utaztat, mi a' nyert hasonhoz képest igen csekély költségbe került a' kormánynak. Megvizsgálá ugyanis a' küldöttség a' maltai lakosság erkölcsi állapotját s pénzügyi helyzetét s egyéb általános viszonyt, valamint azon anny méltó panasza alkalmat szolgáltatott körülményt, mely szerint azon szigetben a' legfőbb s henyé hivatalokat majd egészen kizárólag angolok bírák, míg az érdemes becsülöttek a' legesekélyebbekkel s egyszersmind legnagyobb terhükkel kénytelenek megelégnni, ha nem akarának egészen hivatal nélkül élni. Beszéde végén megemlíté Glenelg még azt is, hogy Wellington ministersége alatt szinte ment küldöttség hasonló célokból Maltába. Wellington hg ezt nem tagadá ugyan, de egyszersmind emlékeztetébe hozá a' háznak, hogy az ő küldöttsége egy fillérébe sem került az országnak, s így folytatá beszédét: „E' küldöttség majd egy évig mulatott Maltában, s ugyan mi sikerrel? Olasz lapkiadásra sajtószabadságot kíván kieszközölni Maltának, holott alig van 100 ezer olaszul beszélő ember, s ezeknek csak egy harmada tud olvasni. Ha idegen olaszok kívánják Maltában a' sajtószabadságot, előbb megengedhetnök, mert azokat, ha talán zendülést törekednének támogatni valamely más olasz tartományban, kiűzhetné Maltából a' kormányzó; de benszülött maltaiakkal, hozzánk hasonló szabad alattvalóival fölőselegének, így nem bánhaték a' kormányzó. Ugy hiszem a' kormánynak nem igen lehet kedve lázadás gerjesztésre idegen s főleg szövetséges tartományokban, ha visszagondol Olaszországra, Portugáliára, Spanyolországra és legujabban Canadára.“ (Halljuk! Halljuk!) Melbourne: „A' ns hg vádolja a' kormányt, hogy idegen tartományokban lázadást szándéka gerjesztetni a' maltai sajtószabadsággal. Ez állítást a' kormány nevében alaptalannak mondom. A' kormány egy tartományban sem kíván nyugtalanságot vagy zendülést támogatni, és szövetségesekben pedig épen nem. A' küldöttségi jelentés is világosan bizonyítja, miszerint a' sajtószabadság Maltában teljességgel nem szürend olly iszonyúságokat, minőket a' ns hg magának képzel. A' sajtó véleménye csak akkor tarthat számot hatásra, ha azt a' haza külön körülményeire tetteg alkalmazhatni, különben soha. Egyébkint igen jól tudom, miszerint a' ns hg véleménye a' sajtószabadságról s annak következményéről, lényegesen különbözik saját ezüanti nézetimétől.“ Még néhány közbenszólás után Ripon indítványát végre csakugyan elfogadá a' ház. — Majus 12ikén az alsóházi tory tagok fényes lakomát szándékoznak vezetők, Peel Robert, tiszteletére adni, melyre már is roppant készületek tétetnek. 311

tag írta magát eddig alá, az elnökséget pedig Chandos marq. viselendi. Wellington hg is ohajta ugyan részt venni ez ünnepélyben; de a' kitézött elv szerint ez alkalomkor csupán alsóházi tagok fognak összegyűlni. — A' léghajozás folyvást számob kedvelőre talál Angliában; egy e' célból összeállott egyesület, Montgolfier vezérelve után, iszonyu nagyságu léghajót készíte, neve „The Queens royal aërostat“, s majus közepén fog légbé bocsátatni. Maga a' golyó három mázsát nyom a' hajó hosszúsága pedig 15 s szélessége 8 lábnyi. — Nem rég Dublinban egy peert fogott el a' rendőrség, kit részegülve talált az utcán. A' bíróság öt shillingnyi büntetésre ítélé a' ns lordot, ki födetlen fővel volt kénytelen védni magát a' törvényszék előtt. — Hancock, híres gőzerművész, pár nap előtt gőzcabriolettel tön próbát London utcáin, mely minden tekintetben rendkívül sikerült. —

A' majus 4diki felsőházi ülésben Londonderry l. még egyszer megpöndíté a' Spanyolországban esatázott angolok szomorú sorsát, de szavai most is süker nélkül hangzának el. — Az alsóházban nagy papi hivatalok egy személyre halmozást hozák szőnyegre, mely körülmény anynyi jogtalanságra szolgál alkalmul Angliában. Ezután mind a' két ház maj. 7keig elhalasztá üléseit. — A' kormány a' leégett csarnok fölépítésére összesen 350 ezer font sterlinget ajánlott. — Spanyolországba eddig: 321,600 puskát, 10 ezer karabélyt, 3600 pisztolyt, 10 ezer kardot, 6 millió töltést, 938,531 mázsa lőport, 27 vasálgut, 12 mozsarat, 5 lőszerkocsit, 18,472 golyót, 22,905 röppentyüt, ezer sátot s a' t. szállított a' királyné számára az angol kormány. — Torontóban (Felső-Canadában) már megkezdék a' befogott zendülők ellen a' törvényes vizsgálatot. —

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Paris, majus 6ikán: A' tegnapelőtti kamrai ülésben is a' kamatváltoztatási törvényjavaslatot vitaták, melynek 7ik czikke rendkívüli élénkséget okozott az ellenzési részen. E' czikk így hangzik: „A' pénzügyminister azon két hónapban, melyek a' legközelebbi kamraülések megnyitását követendik, részletesen számoland e' törvény végrehajtásáról.“ Mathieu de la Redorie kezdé meg a' harcot, kérdezvén a' ministerektől: megváltoztaták-e már véleményüket a' kamatesökkentés általános korszerűtlensége iránt? A' pénzügyminister erre azt felelé, hogy a' ministerség most is ugy gondolkozik, miként ezelőtt. Molé nem csak e' czikket ostromlá, hanem egyszersmind minden ollyast, mi felelős számadókká kíváná tenni a' ministereket az adósságok kezelése iránt. Barthe is így vélekedék, s az egész czikket kitérőltetni ohajta, mivel az illyes rendelmények a' királysági rendszert megdöntvén, az egész kormányhatalmat a' kamarákra ruházná. A' ministerség ellenségei e' makacságban csupán a' ministerek önkényét akarák látni, melynek áldozólag így akarják megmutatni rossz nézeteiket a' változtatás korszerűtlensége iránt. Több oldalul hangzának fölőszólítások, hogy vagy önkényt kövesse a' ministerség a' kamrai többség kívánatát, vagy pedig mondjon le hivataláról. Molé mindenkép törekvék ugyan okai helységéről meggyőzni a' kamrát; de célt nem érthete: a' 7ik czikket is elfogadá a' kamra, s így már most kötelesek lesznek két hónap mulva szigorun számolni a' kamatváltoztatás sikeréről a' kamarának. Másnap (maj. 5én) 251 fehér golyóval 125 fekete ellen az egész törvényjavaslatot elfogadá a' kamra. — A' Moniteur Algérien szerint aprilis 7dikén 1800 főnyi gyalog sereg, 135 a' mérnöktestőtől, pattantyusok s mintegy 250 lovas Constantinebül Storába indulának, hová 10ikén szerencsésen megérkeztek, miután útközben a' kabylokkal néhányszor összeütközének. A' sheikhek valának az első, kik a' Storába érkezett francziáknak önkényt hódultak. — Pontret de Mauchamps assz., a' Gazette des Femmes szerkesztőnéje börtönben ül, mivel házassági köés nélkül szoros szövetségben élt bizonyos fiatal férfival. E' hölgy kíváná mindig, hogy Lajos Fülöp magát francziák s franczianók királyának nevezze. —

Általános hiedelem, miszerint a' kamatváltoztatási indítvány 7dik czikke lényeges változást szürend a' ministerségben, mely egészen, ugy mikép most van, ez ülések végénél tovább teljességgel nem tarthatja fön magát. — A' Szajna megyei törvényszék előtt maj. 7én csakugyan megkezdék Hubert s ezinkosainak pörét. Első nap csupán a' vádfölolvasással s némely nem lényeges kérdésekkel tölt el. — E' napon a' követkamrában a' vasutakrói törvényjavaslat vitatása volt szőnyegen. A' nyilvános munkák ministere mindenkép törekvék megmutatni, hogy a' főbb vonalokat a' kormánynak szükség átvenni, miben őt több követ támogatá. —

N É M E T O R S Z Á G.

Hannovera, maj. 4kén: Miután az itt levő 2dik kamrai követek april 23ka óta 9szer gyűltek össze hasztalan, s mivel a' tanácskozássra megkívántató 37 tag nem volt jelen, újra tanácskozás nélkül szőszlának, végre maj. 3kán mégis sükerült 37 tag összegyűjthetése. Azonnal két új tag-megeskutással kezdék az ülést s már most reménylik, miszerint folyvást tarthatnak üléseket. — Schleswigben naponkint kitűnőbb a' dan nyelvterjesztetés körüli iparkodás. Éjszak-Schleswigben ugyanis a' népség nagyobb része dan, de azért a' német nyelv it miveltégi s iroi nyelv. Déli-Schleswigben még terjedtebb a' német nyelv. Azok közt, kik itten a' német nyelv befolyása ellen dolgoznak, legelsőbb is Paulsen tanító emlitendő a' kieli egyetemnél. Buzgalma egy dan lap megjelenését eszközlé a' német heti lap mellett. — A' bajor király segédpénztárt állíta fel, mit következőleg nyilvánosít: „1) Birodalmunk mind nyolcz kerületben, külön segédpénztárt állítunk s mindenikét saját kabineti pénztárunkból 10 ezer ftal ajándékozzuk meg; 2) Célja ezen segédpénztárnak, földbirtokosokat s kézműveseket vélenes szükség esetiben eszközszerzés végett kölesönnel gyámolítani olcsó kamat s könnyű visszafizetés mellett s minden zálog-lekötés nélkül. E' pénztárak az or-

szágos alapítványok minden jogaiban részesülnek. 3) Milly esetek tar- toznak e' gyámoltás alá, általában nem határozhatni meg; például még is felhozhatunk: marhadög, mag vagy buza szüke, kézieszközök elvesze- tése tűz által s a' t. 4) Az e' segédpénztárból hitelezett kölcsönök vissza- fizetése évenként történik meghatározott sorzat szerint. — A' kölni ügy- ről már 65 könyv s rőpirat jelent meg; ezek közt Phlanz württembergi kath. lelkész iratát egyiknek tartják a' legkitünőbbek közül: „Der rö- mische Stuhl und die kölner Angelegenheit“ czim alatt s olvasásra érde- mes. — Dunin érsek a' porosz király kívánatában megegyezését a' szó- székrül hirdeté hallgatónak.

A' Kasseli RR feliratát maj. 5kén nyújtá át öt tagbul álló küldött- ség a' fejedelmignek, az egészben semmi kiemelé nincs. A' német la- pok folyvást Rudhard volt görög minister betegségerül tudósítanak, ki Triest- ben fekszik. —

Hannovera, maj 7kén: A' választótestület tennap ujlag összegyült s majd nem egyhangulag minden kikötés nélkül Meyer városbíróvá választá, kit már egyszer a' kabinet kikötés melletti választatása miatt vissza- utasított a' kamrábul. Előre láthatni, hogy a' most foganatba veendő vá- lasztások az alaptörvény melletti véleményt terjeszteni fogják — A' német alföldi királyné hátramaradt vagyona Albrecht hercegező s testvére, oranai hg. közt oszlott szét. — Nürnbergben majus 9dikén regg. 4 óra tájban dőlt össze iszonyu ropogás közt két ház, Dietrich sütőé és Link esztergályosé, ez, előre megintve a' veszélytül, a' ház hátulsó ré- szibe költözött családotul, amaz, a' ház repedezésétül meg nem retten- ve, bátorságaért éltével adozott; neje kiszabadult a' vészbul, de férjét s három gyermekét az omladék eltemeté. — Poroszország keleti tarto- mányibul ismét nyugtalanító hírek szállongnak. Gnesenben a' legnagyobb ingerültség uralkodik. — Posen városban igen sokat építenek, s mire legtöbb szükség volt, a' külvárosokat javítják és szépitik. —

B E L G I U M.

A' Courier de la Meuse tudni akarja, miszerint Strassenben a' szabadság- ságát a' három színű lobogóval ismét fölállíták. — A' luxemburgi Echo szerint Bettendorf, Medernach, Grevenmacher, Bissen s Keblenben belga zászlót tűztek ki. — A' belga lapok a' királynak Luxemburg ügyét illető legutóbbi válaszával nem igen látszanak megelégnüni; a' Journal von Flandern ilyen nyilatkozik róla: „Mit választott a' király? Ó a' kamrát a' legesekélyebb válasszal, melly királyi szájból valaha származhatott, utasítá vissza.“ — Maj. 4ki követkamrai ülésben Brouckere s Gendebien azon lapok ellen szólalkoztak, mellyek az april 30iki titkos ülésrül tudósításukban a' fenemlített követek szájába olly mondásokat adának, mik merő költemények, a' többi közt mintha ők a' strasseni zászlót rongy- nak nevezék. Ezután a' kamra kérelmekkel foglalkozék; közöttük Arlon város tanácsaé következőleg hangzik: „Uraim! Luxemburg egészen a' belga zendülethez csatlakozék. Ezen egészen s épen föntartást jövíünk most Önöktül követelni. 1830 óta a' 24 cikk által lemondott luxemburgi birtok Belgium részét teszi; a' zendület kezdetekor lakosai részt vevének a' tusában s hasonló veszélyt állának ki; mindig megmutaták, hogy Belgiummal egye- sülten akarnak maradni. Az elmozdított hatalomnak sem fenyegetései sem ígéretei engedélyre nem bírtak, s midőn Belgiumot beljében meg- támadák, segítének a' megtámadást visszaverni. Nem csak jogtalanság de hálátalanság lenne Belgium részéről, ha függetlenségét, polgártársinak eladása által biztosítaná. Önökkel egyesülten, idegen uralkodás ellen meg- védnek Önök bennünket; nem tartva a' következményektül közös ellenségink ellen vinánk, s vagy meggyőzőnk vagy mindnyájan együtt elveszünk. Leg- őszintébb kívánatunk, legforróbb ohajtásink atyánkfiait belgáknak lát- hatni. E' kívánat ez ohajtásnak kell uralkodni egész Belgiumban. A' tö- le követelt áldozat sokkal gyalázatosb, minsem a' nemzet megegyeznek benne. S Önök, képviselők, a' nép s alkotmánytól nyert jogokkal föl- fegyverkezve a' ránk tolatni akart nemtelen szerződést visszavetendik. A' lon maj. 1jén 1838.“ (Következnek az aláírások.)

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantinápoly, april 10én. A' török lap következő érdekes cik- keket közöl: 1) Abdul Medsid hg gyógyulásáról: „Noha Abdul Medsid es. hget a' legügyesb orvosok gyógyíták s a' szükséges gyogyszereket s orvosi rendszabályokat használták felgyógyitása végett, mégis tetszett az istennék, ki minden gyógyszernek saját orvosi erőt adni tud, a' fens- szenvedő betegségét mindenhatósága által más uton meggyógyítani; egy örmény kath. nő, névszerint Maria, ki e' betegség-gyógyítás körül forga saját készítményü gyógyszer által üdvös hatást tudá eszközteni s a' fens. beteg az isten kegyébül s rendeletébül felgyógyult s most már teljes egészségnek örvendhet. A' zultán a' nevezett nőnek, több aján- dékon kívül, tetemes nyugpénzet adni s hogy neve nemzete előtt szé- les terjedelmü legyen, hozzá tartozóit s rokonit a' fejadóul kegy. föl- menteni méltóztatott. 2) A' nagyvezérség elörlesztését s Rauf basának basch wekillé s belügyminiszterre kineveztetését a' zultán következő iro- mánynyal adá ennek tudtul: „Vezérem: Mivel a' belügyminister, Aa- kiai b. kitünő lelki tulajdon s ismereti mellett is gyöngé egészsége kö- vetkeztében nem képes az ország dolgai teljesítésére s minap bekövet- kezett rosszullete miatt egész teste szenvedvén magas kormányunk ügyeit igazgani nem tudá, a' magas porta érdeke kíváná, őt a' belügyminis- terségbül letenni, s olly nyugpénzt ajánlani neki, mellyből, életünk s kormányunk főmaradásért imádkozva, házában nyugodtan ápolthatatja magát. Azonban az új jótékony rendszer következtében az ügyek leg- nagyobb része külön ministerségekre osztattak föl, s így a' nagyvezér- re nézve semmi különös hatáskör nem maradt s mivel más részrül még is kívánatos a' külön ministerségek számára főnök-kinevezés, tehát érett

fontolás után jónak találtuk a' nagyvezér czimnek miniszerelnöki czimné változtatását olly móddal, hogy ezen hivatal ne mint magábanálló tekin- tessék, hanem idő s körülmény szerint az érdemesb ministerek egyikére ruháztassék át, mint toldalék hivatal, s hogy czász. peccsétünk, miként ezelőtt a' nagyvezér kezére, ugy ezután a' miniszerelnökére bizatik. S mivel te a' magas porta ügyeit olly rég idő óta viseled, kétszer valál nagy- vezér, hűséggel s dologhoz értőleg szolgálál, magas kívánatunk szerint, ez alkalommal a' miniszerelnökséggel egyesülten, belügyministernek neve- zünk ki, mellynek következtében iparkodni fogsz, mint elnöke minden miniszernek s tisztviselőnek a' magas porta ügyeit viselni s előmozdítani.“

3) A' török lap az ujdon alkotott statustanácsrül következőleg nyilatko- zik: „Minthogy a' magas kormány jótékony rendszabályai következtében szokás volt a' fontosb ügyek elintézésére miniszeri gyüléseket s tanácsko- zásokat tartani, de a' minsterek s előkelők sok dolguk miatt nem mindig értek e' gyülésben részvevése, tehát ő fels.; hogy ezután a' fontosb or- szágos ügyek minden idővesztés nélkül pontosan, miként illik, megviz- gáltassanak és szenvedély s pártalhajlás nélkül intéztessenek, jogosság, igazság s renden alapuló nemes czélzatának eléretése végett, parancsolni méltóztatik: hogy két statustanács alakíttassék, az egyik Medslissi Alkiami ad lié (igazság tanácsa) a' szultan palotájában, a' másik Darl Schurai baby aly (a' magas porta tanácsa) név alatt.“ —

Konstantinápoly april 11kén: Ibrahim b. néhány föllázadt kerületet már meghódítá, s az ottani vizsgálatokbul azon eredmény származék, mi- szerint a' lakosok fegyvereiket Caramaniabul a' zultán fővezéréül kap- ták, mi által az egyiptusi alkirály ingerültsége a' porta ellen új táplálékot nyer. Illyes tapasztalások nem igen teszik hihetővé keleten a' béke- főnmaradást. — Soliman b. győzelmet több halebi levél tanusítá. Hi- szik, miszerint Ibrahim b. valósítandja tervét, s Bagdadot adozóvá teendí. E' gazdag városban igen sokkal van összekötetésben, kik készek őt segíni. Bagdad elfoglalatása mire vezérlendí a' merész egyiptusi hódítót nem számíthatni előre ki. A' portára nézve ez halálos csapás lenne. A' feszültség itt igen nagy. A' kormány létegesítése nem a' legjobb idő pont- ban esett. — Konstantinápoly, april 12kén: Ujabb hírek szerint Ibrahim basa nincs tönkre téve, sőt a' drúzokat keményen megveré. Erről az angol követhöz következő hír érkezék: „Ibrahim b. újra ismeretes munkássá- gát fejtí ki, a' drúzokat meggyőzé. A' drúzok részint szétűzettek, részint elfogattak. Az egyiptusiak táborában nagy öröm uralkodik.“ E' hír a' porta hangulatát megváltoztatá. Syria visszafoglalási álmával fölhagynak, szerencséseknék vallván magokat, hogy mit sem kezdének. A' porta nem jól érzi magát, Ibrahim basát kétszínü bánásmódjával megsértettnek gon- dolja s ezért a' dologhoz lát; az utolsó csapatok is hirtelen összevonatnak s Aaziába szállítatnak. Drinápolybul öt ezer, Sophiabul ezer fő indult utra a' seraskier sergével egyesülendő. — Süzmer b. ausztriai internun- cius april 6kán innen Rhamse francia gőzösön utra indult, Maltában töltendő a' vesztegnapokat, honnan Livornoba s éjszaki Olaszországon, Schweizon s Tyrolon keresztül Bécsbe menendő.

Konstantinápoly, april 18án: A' portának Angolország ellenében ne- héz álláspontja, az angol alattvalók felett ő szeretne hatóskodni s e' végett már rendszabályokat bocsáta ki. Ponsonby l. ellenmond s azon egyezke- désre hivatkozik, mellyek vagy lefolytak vagy nem sokára lefolyandók. A' porta egyáltalában nem akarja tűrni, hogy idegenek a' hazai törvény- székek alól elvonassanak. — Az ázsiai hírek Ibrahim basára nézve igen kedvezők; Syriában a' zendület végkép elfojta.

April óta Alexandriában ujlag dögvész jelei mutatkoznak s már né- hányan el is haltak benne. Mostis a' hajógyárban, e' kórság fészkeben, ütött ki a' betegség; de a' nyári időnek közalgése a' dögvész terjedését gát- landja, azonban october s november hónapoktul már előre rettegnek. — Konstantinápolyban naponkint husz ember hal meg a' dögvészben, mit hihetőleg a' husvétünnüpi mulatságok megütlésére összegyült népség okozá.

S C H W E I Z.

Bazelben két igazolási irat jelent meg nyomtatványban, czimeik: „Jakob Grimm über seine Entlassung“ és „Zur Verständigung von Dahl- mann“

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

A' görög király következő leirattal derité örömré Görögország lako- sít: „Otto s a' t. Az egyházi s nyilvános oktatási ügyministerség ja- vaslatára s figyelembe vevén, hogy mart. 25dike, melly a' nélkül is már ünnep, mint gyümölesoltó boldogasszony, még ünnepélyesb lön a' görö- göknek azáltal, mert e' napon támodának föl függetlenségök kivivására, akarjuk tehát, hogy mart. 25ke örökre ünnepeltessék meg, mivégett e' napot nemzeti ünnepnek nyilvánítjuk.“ Ennek következtében mart. 25ikét a' görögök igen vigan s nemzeti ünnephez illőleg ülték meg. —

Gabonaár. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó garas.

	buza	kétszer	roza	árpa	zab	kukuricza	köles
maj. 1jén Debreczen . . .	70-60	—	—	—	—	31-30	50
.. 3kén Ungvár	112	100	66	57	37	70-66	105-100
.. 3kén Mosony	88-65	55	48-45	44-40	29-25	50-44	—
.. 4kén Temesvár	55	32	29	24	20	25	50
.. 4kén Arad	60	21	20	18	18	25	—
.. 4kén Uj-Becsé	100-50	45	—	20	25	30-25	32-30
.. 5kén Baja	60-47	40-34	34	20	19	30	37
.. 5kén Pécs	65	50	40	30	25	40	—
.. 5kén Szeged	45	30	—	22	23	32-30	30
.. 5kén Komárom	73-66	60-53	39-36	38-36	26-25	44	42
.. 18kén Pest	73-66	56	42-40	30-24	26-23	36-30	40

DUNA IZÁLLÁS: maj. 17kén 10' 2" 0" — 18kén 9' 7" 0" — 19kén 9' 3" 0"